

Prijs en fonds voor kunst op Friese gebouwen

Kunstenaars moeten weer nauwer betrokken worden bij het ontwerp van Friese gebouwen, vindt de Stichting Piet de Vries. Zij start hiervoor een prijs en een stimuleringsfonds.

De aardappelbeurs in Sint Jacobiparochie. Het gebouw is ontworpen door Piet de Vries. FOTO ARCHIEF LC/JAAP SCHAAP

Het gemeentehuis van Tytsjerksteradiel, in Burgum. FOTO WIKIMEDIA COMMONS

Het Hooglandgemaal in Stavoren is een ontwerp uit de latere periode van architect Piet de Vries. FOTO ARCHIEF LC/JAN DE VRIES

De gevel van hotel Via Via in Leeuwarden heeft een met kunst verrijkte gevel. FOTO ARCHIEF LC/NIELS WESTRA

ERWIN BOERS

‘Wij zijn al jaren aan het nadenken over zo’n prijs’, zegt voorzitter Louis Lyklema van de Stichting Piet de Vries. De organisatie bestaat nu 25 jaar en dat is een goed moment om hiermee te starten, besloot het bestuur.

Piet de Vries (1897-1992) was een zeer productieve Friese architect die vaak kunstenaars betrof bij zijn ontwerpen. Een bekend voorbeeld is het voormalige Leeuwarder PTT-telefoongebouw aan de Tweebaksmarkt, waarin nu hotel Via Via is gevestigd. Op de voorgevel prijkt veel kunst. In dit gebouw wordt zaterdag de eerste Piet de Vries Prijs uitgereikt.

Verrijking met kunst was vroeger heel gebruikelijk op gevels, zeker bij overheidsgebouwen, maar de laatste jaren is dit minder gangbaar geworden. ‘Wij willen dit graag weer stimuleren’, zegt Lyklema. Hij ziet

dit ook als een soort compensatie voor het verdwijnen van de 1 procentregeling; daaruit werd veel kunst vroeger namelijk betaald.

De prijs bedraagt 5000 euro. ‘We hebben niet vastgelegd hoe vaak we deze prijs uitreiken.’ Het bestuur wil de vrije hand houden om iemand te belonen als hier aanleiding voor is. Het geld is bedoeld voor een opdrachtgever ‘die de integratie van kunst en architectuur nadrukkelijk heeft opgenomen in de opdracht’.

Voor het Piet De Vries Stimuleringsfonds komt jaarlijks 20.000 euro beschikbaar. Per aanvraag wordt maximaal 5000 euro uitgekeerd. Ook hiervan is het de bedoeling dat opdrachtgevers ‘kunstenaars betrekken bij het werk van de architect’. In beide gevallen kan ook gedacht worden aan restauratie en herbestemming. Het kan dus ook helpen om oude gevelkunst te redden.

Voor zowel de prijs als het stimu-

leringsfonds geldt dat de aanvragen en nominaties betrekking moeten hebben op gebouwen in Friesland, ‘want Piet de Vries heeft gebouwen in de hele provincie ontworpen’, benadrukt Lyklema.

Zijn beroemdste gebouw is het J.L. Hooglandgemaal in Stavoren. Ook het rijkversierde raadhuis in Raerd (nu Doarpswurk), het gemeentehuis in Burgum en de aardappelbeurs in Sint Jacobiparochie zijn van zijn hand.

De stichting is eigenaar van een door hem ontworpen pand aan de Leeuwarder Druifstreek. Zij verhuurt dit zogeheten Piet de Vries Huis aan de Museumfederatie Fryslân.

‘Wij zijn ook bezig om een soort mienskip op te bouwen: Vrienden van Piet de Vries.’

Het gaat hierbij om de eigenaren van zeshonderd panden die hij ontworpen heeft. ‘We hebben al ruim honderd reacties gekregen.’